

การจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุลภาษาเพื่อส่งเสริมความสามารถ
ด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย
MANAGING EXPERIENCES ACCORDING TO BALANCED LITERACY
FOR ENHANCING READING AND WRITING ABILITIES
OF PRESCHOOLERS

¹นรินทร์ธร บุปผามะตะนัง และ ²ทัศนีย์ นาคุนสง
¹Narinthon Boopphamatanang and ²Tassanee Nakunsong

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ประเทศไทย
Rajabhat Mahasarakham University, Thailand.

¹n.narinthonboopphamatanang@gmail.com

Received May 10, 2021; Revised July 12, 2021; Accepted August 25, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุลภาษา 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุลภาษา กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย – หญิง อายุระหว่าง 4–5 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านหันคูเหนือ อำเภอกุสุมาลย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุลภาษา แบบประเมินความสามารถด้านการอ่านของเด็กปฐมวัย และแบบประเมินความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า 1) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุลภาษามีความสามารถด้านการอ่านและ

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² อาจารย์ ดร., สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

การเขียนสูงขึ้น 2) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุลภาษามีความสามารถด้านการอ่านและการเขียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

คำสำคัญ : การจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุลภาษา; ความสามารถในการอ่าน; ความสามารถในการเขียน; เด็กปฐมวัย

Abstract

This research included the following objectives: 1) to study the enhancement of reading and writing abilities of preschoolers by managing experiences according to balanced literacy; and 2) compare the preschoolers' reading and writing abilities before and after managing experiences according to balanced literacy. The research target group of 10 preschoolers was 4-5 year-old male and female children studying in kindergarten class level 2 in the first semester of 2020 academic year at Banthundunuea School in Kosumphisai District under the Mahasarakham Office of Primary Education Area 3. The tools used in this research included: managing experience plan according to the balanced literacy; an assessment form of reading abilities of preschoolers; and an assessment form of writing abilities of preschoolers. The statistics used for analyzing the data were average, standard deviation and percentage. The research results were as follows. 1) The reading and writing abilities of preschoolers through the managing experiences according to the balanced literacy were at high level; 2) The reading and writing abilities of preschoolers after the managing experiences according to the balanced literacy was higher than the pre-managing experiences.

Keywords: Managing Experiences according to Balanced Literacy; Reading Abilities; Writing Abilities; Preschoolers

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความสำคัญกับการพัฒนาการในทุกด้านของช่วงอายุแรกเกิดจนถึงหกขวบ หรือวัยก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งที่มักเรียกกันว่า“เด็กปฐมวัย”ให้มีพัฒนาการอย่างเหมาะสมตามหลักวิชาการแล้วก็จะสามารถเติบโตเป็นคนดีมีคุณภาพ การศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่สำคัญต่อการวางรากฐานของการพัฒนามนุษย์ ให้เจริญเติบโตได้อย่างมีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา เด็กจึงเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าสูงสุด ต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต เด็กในวันนี้จึงควรได้รับการ พัฒนาทั้งด้านร่างกาย

อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ให้มีศักยภาพสูงสุด เพื่อให้มีพื้นฐานทั้ง ด้านทักษะความรู้ และทักษะชีวิตที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้และปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ในอนาคต โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในเรื่องของการสื่อสาร การใช้ภาษา ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมใน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อ เตรียมความพร้อมให้เด็กปฐมวัยมีทักษะสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ที่ได้ระบุ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม 3R 4C ซึ่ง 3R ประกอบด้วย การอ่าน (Reading) การเขียน (Writing) และคณิตศาสตร์ (Arithmetic) และ 4C ประกอบด้วย Critical Thinking (การคิด วิเคราะห์) Communication (การสื่อสาร) Collaboration (การร่วมมือ) และ Creativity (ความคิดสร้างสรรค์) รวมถึงทักษะชีวิตและอาชีพและทักษะด้านสารสนเทศสื่อและ เทคโนโลยี (นาถจี สงค์อินทร์.2560 :5)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี เป็นการ จัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้าน ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัยและ ความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่ง หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อม ในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรงและมีสุขนิสัยที่ดี
2. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มี คุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม
3. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
4. มีทักษะการคิด การใช้ ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ ด้านสติปัญญา มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย (กระทรวงศึกษาธิการ.2560 :26)

การสอนแบบสมดุลภาษา (Balanced literacy) เป็นแนวการสอนภาษาที่ได้พัฒนา แนวการสอนที่บูรณาการการสอนภาษาแบบองค์รวม (Whole language) กับการสอนสะกด คำแจกลูก (Phonics) เข้าด้วยกันการสอนภาษาจะได้ฝึกภาษาทุกด้านคือ ฟังพูด อ่าน เขียน ดูและนำเสนอ โดยการสอนหลายด้านให้ครบถ้วนและเหมาะสมในการสอนภาษาวินัยจะยึด เด็กเป็นศูนย์กลาง ครูจะสามารถสอนเด็กเป็นรายบุคคลได้และมีการจัดการสอนให้นักเรียนได้ เรียนตามลำพังกับครูและเรียนเป็นกลุ่มกับเพื่อนทั้งชั้น หรือเรียนกับเพื่อนกลุ่มเล็กหรือจับ กลุ่มคู่กับเพื่อนแนวการสอนแบบสมดุลภาษาจะประกอบด้วยวิธีการสอนต่างๆ คือ การอ่าน หนังสือให้ฟัง (Read aloud) เล่านิทานให้ฟัง (Storytelling) อ่านในใจให้เป็นนิสัย (Sustained silent reading) อ่านร่วมกันทั้งชั้น (Shared reading) ฝึกอ่านกลุ่มย่อย (Guided reading) และในประเทศไทย ได้มีความสนใจแนวการสอนแบบสมดุลภาษาได้ นำมาทดลองใช้ในโรงเรียนสาธิตบางนา โดยใช้ในการสอนภาษาไทยระดับอนุบาลและ ประถมศึกษาปีที่ 1-2 โดยใช้หนังสืออ่านเล่มเล็กๆหลายๆ เล่ม ปรากฏผลว่า เด็กนักเรียนจะ

ชอบอ่านหนังสือมาก ดังนั้น การสอนแบบสมดุภาษาจึงเป็นการสอนที่เหมาะสมที่น่าจะนำมาใช้ในการส่งเสริมความสามารถทางภาษาเพราะแนวการสอนแบบสมดุภาษาเป็นการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและได้รับประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยกลวิธีต่างๆ นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทุกขั้นตอนการสอนทำให้เกิดการเรียนรู้ภาษาได้รวดเร็วได้ฝึกทักษะการทำงานกลุ่มสามารถพัฒนาการสื่อสารได้ดีรวมทั้งมีความสนุกสนานในการเรียน รักการอ่าน และสนใจการอ่านมากขึ้น วิธีการสอนแบบสมดุภาษาสอดคล้องกับวัฒนธรรมไทย เช่น การส่งเสริมการเล่านิทาน การเล่าเรื่อง การใช้คำคล้องจอง การฝึกมารยาทในการพูดและการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น (อารี สันหนวี.2550 :50)

โรงเรียนบ้านทันคูเหนือ เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีความตระหนักถึงความสำคัญด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย จึงได้นำแนวสมดุภาษามาใช้จัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 2 เนื่องจากปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล 2 ตลอดปีการศึกษาที่ผ่านมาโรงเรียนบ้านทันคูเหนือจัดประสบการณ์แบบเตรียมความพร้อม มักให้ความสำคัญกับการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดมาก แต่ค่อนข้างละเลยเรื่องตัวอักษรและเสียง ไม่จัดประสบการณ์ให้เด็กได้อ่านเขียนเลย เด็กได้รับประสบการณ์การอ่านการเขียนน้อยมาก แต่ในทางตรงข้ามโรงเรียนเห็นว่า เด็กควรเริ่มอ่านเขียนอย่างจริงจังในชั้นอนุบาล จึงจัดประสบการณ์แบบเน้นอ่านเขียนอย่างจริงจัง ฝึกให้เด็กจดจำตัวอักษรแจกลูกประสมคำ เช่นเดียวกับการเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา เด็กจึงถูกเร่งให้เรียนอย่างจริงจัง ทั้งที่เขาไม่มีความสนใจและครุ่นแบบฝึกหัดพัฒนาทักษะทางภาษามาใช้กับเด็กอายุต่ำกว่า 6 ขวบ ซึ่งเป็นวิธีการที่ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง การจัดประสบการณ์ทางภาษาแบบเร่งให้อ่านเขียนแบบผิดวิธีดังกล่าว ส่งผลให้เด็กเกิดความเครียดและเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนรู้ภาษา ซึ่งแท้จริงแล้วเด็กวัยนี้ควรเรียนรู้ภาษาจากกิจกรรมที่สอดคล้องกับธรรมชาติและพัฒนาการของเด็ก เช่น การเคลื่อนไหว การท่องคำคล้องจอง การร้องเพลง ฯลฯ

ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูสอนเด็กปฐมวัยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องไปเน้นในลักษณะของการบูรณาการ เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงเกิดการเรียนรู้ได้พัฒนาทุกด้าน ทั้งด้านการฟังและการพูด การอ่านและการเขียนการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้ผู้เรียนได้เรียนและปฏิบัติให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด ผู้วิจัยจึงสนใจการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษาสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ทั้งนี้เพื่อการแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย อันเป็นทักษะในการเรียนรู้ที่สำคัญและเป็นทักษะการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยขั้นพื้นฐาน Pre-Experimental Design ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนสอบหลัง (One Group Pretest - Posttest Design) โดยมีแบบแผนการวิจัย ดังนี้ (สุรวาท ทองบุ, 2555 : 43)

กลุ่ม	Pretest	ทดลอง	Posttest
ทดลอง	T_1	$\bar{X}$	T_2

เมื่อ T_1 = แทนการประเมินความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษา

$\bar{X}$ = แทนการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษา

T_2 = แทนการประเมินความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยหลังจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษา

โดยมีรายละเอียดตามขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านต้นตูเหนือ อำเภอกุสุมาลย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 10 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย โดยมีรูปแบบการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษา ดังนี้ 1) ขั้นสร้างความสนใจ 2) ขั้นพัฒนาการอ่าน ประกอบด้วย การอ่านให้ฟัง การอ่านร่วมกันทั้งชั้น การสะท้อนความรู้ 3) ขั้นพัฒนาการเขียนร่วมกับการอ่าน ประกอบด้วย การเขียนร่วมกัน การอ่านและการเขียนกลุ่มย่อย การสรุปกิจกรรม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

3.1 แผนการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษา โดยใช้แผนการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษาจำนวน 24 แผน มีผลประเมินประสิทธิภาพเท่ากับ 4.28

3.2 แบบประเมินความสามารถด้านการอ่านของเด็กปฐมวัย แบ่งการอ่านเป็น 3 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 ด้านการจำพยัญชนะ เป็นการจำคำตัวอย่างและเลือกคำที่มีตัวพยัญชนะต้นเหมือนกับคำตัวอย่าง ด้านที่ 2 ด้านการเข้าใจข้อความ เป็นการเข้าใจข้อความที่มีความสัมพันธ์กับภาพ ด้านที่ 3 ด้านการจำแนกความคล้ายคลึงกันของคำ เป็นการอ่านคำและหาความคล้ายคลึงกันของคำ

3.3 แบบประเมินความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย แบ่งการเขียนเป็น 3 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 เขียนคำจากภาพ เป็นการเขียนคำจากภาพที่กำหนดให้ ด้านที่ 2 เขียนเติมพยัญชนะ เป็นการเขียนเติมพยัญชนะที่หายไปจากคำที่กำหนดให้ ด้านที่ 3 เขียนเรียงประโยค เป็นการเขียนเรียงประโยคที่สลับที่กันให้ถูกต้อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละของคะแนนความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ดังแสดงในตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของคะแนนความสามารถด้านการอ่านของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการทดลอง ดังนี้

ความสามารถด้านการอ่าน	ช่วงคะแนน	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ระดับความสามารถด้านการอ่าน
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ชุดที่ 1 ด้านการอ่านการจำพยัญชนะต้น	7 - 10	-	-	10	100	สูง
	4 - 6	3	30	-	-	ปานกลาง
	ต่ำกว่า 4	7	70	-	-	ต่ำ
ชุดที่ 2 ด้านการอ่านการเข้าใจข้อความ	7 - 10	-	-	10	100	สูง
	4 - 6	5	50	-	-	ปานกลาง

	ต่ำกว่า 4	5	50	-	-	ต่ำ
ชุดที่ 3 ด้านการอ่านการ	7 - 10	-	-	10	100	สูง
จำแนกความคล้ายคลึง	4 - 6	2	20	-	-	ปานกลาง
กันของคำ	ต่ำกว่า 4	8	80	-	-	ต่ำ

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลองอยู่ในระดับต่ำ ระหว่างทดลองเด็กปฐมวัยมีระดับความสามารถด้านการอ่านและการเขียนในระดับปานกลางและหลังการทดลองเด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการอ่านและการเขียนระดับสูง

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของคะแนนความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลอง

ความสามารถด้านการเขียน	ช่วงคะแนน	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ระดับความสามารถด้านการเขียน
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ชุดที่ 1 ด้านการเขียนคำจากภาพ	7 - 10	-	-	10	100	สูง
	4 - 6	-	-	-	-	ปานกลาง
	ต่ำกว่า 4	10	100	-	-	ต่ำ
ชุดที่ 2 ด้านการเขียนเติมพยัญชนะ	7 - 10	-	-	10	100	สูง
	4 - 6	-	-	-	-	ปานกลาง
	ต่ำกว่า 4	10	100	-	-	ต่ำ
ชุดที่ 3 ด้านการเขียนเติมพยัญชนะ	7 - 10	-	-	10	100	สูง
	4 - 6	-	-	-	-	ปานกลาง
	ต่ำกว่า 4	10	100	-	-	ต่ำ

จากตารางที่ 2 พบว่า ก่อนการทดลองเด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการอ่านการจำพยัญชนะต้นในระดับต่ำจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 70 หลังการทดลองไม่มีระดับต่ำด้านการอ่านการเข้าใจข้อความในระดับต่ำจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 50 หลังการทดลองไม่มีระดับต่ำ ด้านการอ่านการจำแนกความคล้ายคลึงกันของคำระดับต่ำจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 80 หลังการทดลองไม่มีระดับต่ำ ก่อนการทดลองความสามารถอ่านการจำพยัญชนะต้น ระดับกลางจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30 ด้านการอ่านการเข้าใจข้อความ ระดับกลางจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ด้านการอ่านการจำแนกความคล้ายคลึงกันของคำ ระดับกลางจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ก่อนการทดลองเด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการเขียนคำจากภาพในระดับต่ำจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100 หลังการทดลองไม่มี

ระดับต่ำ ด้านการเขียนเติมพยัญชนะในระดับต่ำจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100 หลังการทดลองไม่มีระดับต่ำ ด้านการเขียนเรียงคำให้เป็นประโยคระดับต่ำจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100 หลังการทดลองไม่มีระดับต่ำ หลังการทดลอง ความสามารถด้านการอ่านและการเขียนในระดับสูง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของเด็กปฐมวัยจำแนกตามระดับความสามารถด้านการอ่านและการเขียน

ระดับความสามารถด้านการอ่านและการเขียน	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
	$\bar{X}$	SD.	ร้อยละ	$\bar{X}$	SD.	ร้อยละ
ความสามารถด้านการอ่าน						
ด้านการอ่านการจำพยัญชนะต้น	3.00	1.15	30.00	7.50	1.43	75.00
ด้านการอ่านการเข้าใจข้อความ	3.30	0.82	33.00	8.30	1.42	83.00
ด้านการอ่านการจำแนกความคล้ายคลึงกันของคำ	2.90	0.74	29.00	8.90	1.37	89.00
ความสามารถด้านการเขียน						
ด้านการเขียนคำจากภาพ	0.00	0.00	0.00	8.10	1.10	81.00
ด้านการเขียนเติมพยัญชนะ	0.08	0.92	0.80	8.80	1.14	88.00
ด้านการเขียนเรียงคำให้เป็นประโยค	0.40	0.70	4.00	7.50	1.43	75.00

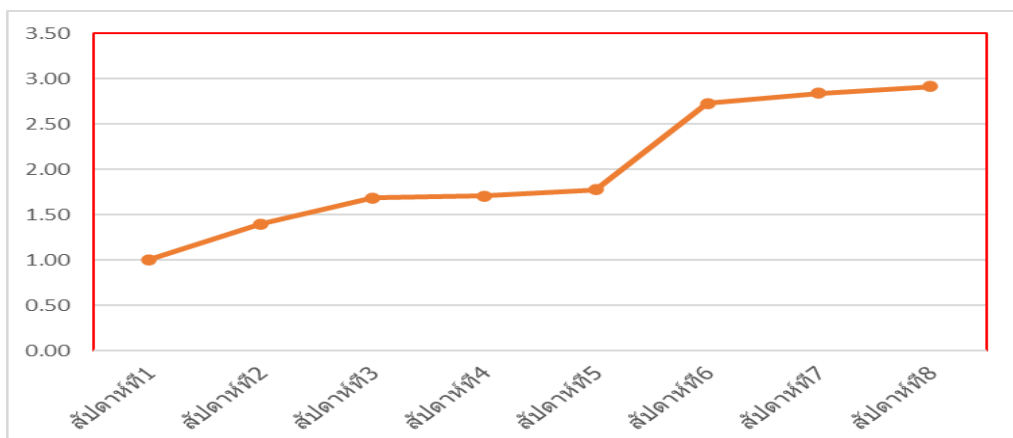
จากตารางที่ 3 พบว่าก่อนการทดลองการอ่านการจำพยัญชนะต้น ($\bar{X} = 3.00$) คิดเป็นร้อยละ 30.00 หลังการทดลอง ($\bar{X} = 7.50$) คิดเป็นร้อยละ 75.00 ก่อนการทดลองมีความสามารถในการอ่านการเข้าใจข้อความ ($\bar{X} = 3.30$) คิดเป็นร้อยละ 33.00 หลังการทดลอง ($\bar{X} = 8.30$) คิดเป็นร้อยละ 83.00 ก่อนการทดลองมีความสามารถในการอ่านการจำแนกความคล้ายคลึงกันของคำ ($\bar{X} = 2.90$) คิดเป็นร้อยละ 29.00 หลังการทดลอง ($\bar{X} = 8.90$) คิดเป็นร้อยละ 89.00 ก่อนการทดลองมีความสามารถในการเขียนคำจากภาพ ($\bar{X} = 0.00$) คิดเป็นร้อยละ 0.00 หลังการทดลอง ($\bar{X} = 8.10$) คิดเป็นร้อยละ 81.00 ก่อนการทดลองมีความสามารถในการเขียนเติมพยัญชนะ ($\bar{X} = 0.08$) คิดเป็นร้อยละ 0.80 หลังการทดลอง ($\bar{X} = 8.80$) คิดเป็นร้อยละ 88.00 ก่อนการทดลองมีความสามารถในการเขียนเรียงคำให้เป็นประโยค ($\bar{X} = 0.40$) คิดเป็นร้อยละ 4.00 หลังการทดลอง ($\bar{X} = 7.50$) คิดเป็นร้อยละ 75.00

2. เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านและเขียนของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษา ดังแสดงในตารางที่ 4 ดังนี้

ระยะเวลา	$\bar{X}$	SD.	ระดับความสามารถ
สัปดาห์ที่ 1	1.00	.00	ปรับปรุง
สัปดาห์ที่ 2	1.40	.49	ปรับปรุง
สัปดาห์ที่ 3	1.69	.46	ปานกลาง
สัปดาห์ที่ 4	1.70	.45	ปานกลาง
สัปดาห์ที่ 5	1.77	.42	ปานกลาง
สัปดาห์ที่ 6	2.72	.54	ดี
สัปดาห์ที่ 7	2.84	.41	ดี
สัปดาห์ที่ 8	2.91	.28	ดี
ค่าเฉลี่ย	2.00	.17	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า หลังใช้แผนการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษาเด็กปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการอ่านและการเขียนเท่ากับ 2.00 แปลผลระดับความสามารถด้านการอ่านและการเขียนอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อนำข้อมูลในตารางที่ 4 มาแสดงรายละเอียดเป็นเส้นภาพ โดยแกนนอนเป็นการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษารวม 8 สัปดาห์ และแกนตั้งเป็นค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถด้านการอ่านและการเขียน ข้อมูลปรากฏดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยหลังใช้แผนการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษา

ผลการวิเคราะห์เส้นภาพ ตามภาพที่ 4.1 พบว่า การทดลองสัปดาห์ที่ 1 เด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่านและการเขียนอยู่ในระดับปรับปรุง เมื่อได้รับการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษา ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 3-5 เด็กปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่านและเขียนอยู่ในระดับปานกลาง และสัปดาห์ที่ 6-8 เด็กปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่านและการเขียนอยู่ในระดับดี หลังการทดลองพบว่าเด็กปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่านและการเขียนอยู่ในระดับสูงกว่าก่อนการทดลอง

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษา ที่ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษา มีความสามารถในการอ่านและการเขียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย อภิปรายได้ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้พบจากผลงานการอ่านการเขียนก่อนการทดลอง เด็กส่วนใหญ่มีความสามารถในการอ่านและการเขียนอยู่ในระดับต่ำ คือมีความสามารถในการอ่านการจำพยัญชนะต้นในระดับต่ำ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 70 ด้านการอ่านการเข้าใจข้อความในระดับต่ำ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ด้านการอ่านการจำแนกความคล้ายคลึงกันของคำระดับต่ำ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ก่อนการทดลองเด็กปฐมวัยมีความสามารถในการเขียนคำจากภาพในระดับต่ำ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ด้านการเขียนเติมพยัญชนะในระดับต่ำ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ด้านการเขียนเรียงคำให้เป็นประโยคระดับต่ำ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ที่เป็นเช่นนี้ เพราะเด็กยังไม่คุ้นเคยกับการทำกิจกรรมตามแนวสมดุภาษา แต่เมื่อได้ทดลองจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษา พบว่า เด็กทุกคนมีการแสดงออกถึงพฤติกรรมการอ่านและการเขียน คือ มีความสนใจการอ่านและการเขียน พูดคุยซักถามครูหรือเพื่อนเกี่ยวกับตัวหนังสือ และวิธีการอ่านและการเขียน เด็กบางคนถามครูหรือเพื่อนว่า พยัญชนะที่เห็นเรียกว่าตัวอะไรมีการชักชวนแนะนำเพื่อนให้อ่านและเขียน หยิบจับดินสอมาเขียนด้วยตนเอง ตลอดการทดลองพฤติกรรมกรรมการอ่านและการเขียนดังกล่าวสอดคล้องอารี สันหนวี (2550) ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง และอาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมตามแนวสมดุภาษาเป็นกิจกรรมที่เด็กต้องแสดงออกด้วยการพูดแสดงความคิดเห็นจากคำคล้องจองซึ่งคำคล้องจองที่ใช้ในการจัดประสบการณ์ เป็นคำคล้องจองที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก คำศัพท์ในคำคล้องจอง เป็นคำที่มีคำซ้ำๆ คำคล้องจองเนื้อเรื่องมีความตื่นเต้น น่าติดตาม ทำให้เด็กๆ เกิดความสนใจ

เมื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล พบว่า สัปดาห์ที่ 1 เด็กปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการเขียนอยู่ในระดับต่ำ เมื่อได้รับการจัดประสบการณ์การตามแนวสมดุภาษา ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 2-5 เด็กปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการเขียนอยู่ในระดับปานกลาง และสัปดาห์ที่ 6-8 เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการอ่านและการเขียนเปลี่ยนแปลงสูงขึ้น คือด้านการอ่าน การจำพยัญชนะต้น คิดเป็นร้อยละ 75.00 การเข้าใจข้อความ คิดเป็นร้อยละ 83.00 และการจำแนกความคล้ายคลึงกันของคำ คิดเป็นร้อยละ 89.00 ด้านการเขียน เขียนคำจากภาพ คิดเป็นร้อยละ 81.00 เขียนเติมพยัญชนะ คิดเป็นร้อยละ 88.00 เขียนเรียงคำให้เป็นประโยค คิดเป็น ร้อยละ 75.00 เป็นการแสดงให้เห็นว่า การจัดประสบการณ์การตามแนวสมดุภาษา สามารถส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นได้ ประกอบกับกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ อยู่ในวัย 4-5 ปี ซึ่งเป็นวัยที่พัฒนาการทางภาษาเจริญงอกงามอย่างรวดเร็ว การพัฒนาทักษะทางภาษาด้านการอ่านและการเขียนที่เหมาะสมจะเกิดขึ้นต่อเมื่อเด็กได้รับการกระตุ้นผ่านสื่อ ที่มีทั้งภาพและเสียงประกอบกันอย่างชัดเจนสอดคล้องกับนิยาย ประพจน์กิจ (2539) หนังสือที่นำมาใช้กับเด็กในงานวิจัยนี้เป็นหนังสือที่มีภาพประกอบชัดเจน เมื่อออกเสียงอ่าน เด็กสามารถมองเห็นภาพคู่กันไป และจะเข้าใจความหมายได้ทันที การจัดประสบการณ์การตามแนวสมดุภาษา เปิดโอกาสและให้อิสระเด็กในการอ่านและการเขียน ประกอบกับคำคล้องจองที่ใช้ในการจัดประสบการณ์ยังทำให้เด็กเกิดความสุข สนใจที่จะวาดภาพและบรรยายภาพตัวละครที่ตนชอบสอดคล้องกับวรรณภาพ รักสกุลไทย (2552) ที่กล่าวว่า การสอนที่ต้องใช้สื่อประเภทหนังสือได้กระตือรือร้น เป็นจำนวนมากลักษณะของหนังสือที่ใช้ในการสอนเป็นหนังสือที่มีเรื่องสนุกและง่าย มีการใช้คำซ้ำคำสัมผัสที่มีจังหวะ เด็กๆ สามารถคาดเดาเหตุการณ์ในเรื่องได้ มีเรื่องตลกขบขันทำให้เกิดอารมณ์ร่วมตอนจบของเรื่องมีเหตุการณ์ที่น่าประหลาดใจ มีทั้งหนังสือที่ให้ความบันเทิงและให้ความรู้กับเด็ก

2. เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการอ่านและการเขียนสูงขึ้นหลังจากได้รับการจัดประสบการณ์การตามแนวสมดุภาษา โดยในสัปดาห์ที่ 6-8 หลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นเท่ากับ 2.72 2.84 และ 2.91 ตามลำดับ ผลของระดับความสามารถด้านการอ่านและการเขียนอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาพฤติกรรมหลังการทดลอง พบว่า เด็กปฐมวัย จำนวน 10 คน มีความสามารถในการอ่านทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับสูง คือ สามารถอ่านจำพยัญชนะต้น เข้าใจข้อความ จำแนกความคล้ายคลึงกันของคำ ความสามารถในการเขียนทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับสูง คือ สามารถเขียน เขียนคำจากภาพ เขียนเติมพยัญชนะ เขียนเรียงคำให้เป็นประโยค แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์การตามแนวสมดุภาษา ทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการอ่านและการเขียนสูงขึ้น ทั้งนี้ เพราะว่า การจัดประสบการณ์การตาม

แนวสมดุภาษา ราศี ทองสวัสดิ์ (2527) เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ภาษาในการสื่อสารทั้งฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยการใช้คำคล้องจอง เด็กได้ถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นภาษาสัญลักษณ์ ได้มีโอกาสทำกิจกรรมที่เด็กชอบ และสนใจ รวมทั้งมีปฏิสัมพันธ์ทางภาษา ขณะทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนและครู เป็นรายบุคคล และกลุ่มย่อย สิ่งเหล่านี้ มีผลต่อความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย ตรงตามที่ Holdaway (1979) ได้กล่าวว่า การใช้หนังสือสำหรับสอนเด็กเริ่มเรียนควรมีขนาดใหญ่ (Big Book) พอที่จะสอนเด็กทั้งชั้นได้ เพื่อให้เด็กได้เห็นภาพชัดเจน และสามารถอ่านได้ด้วยตนเองตามลำพัง

นอกจากนี้ การจัดประสบการณ์การตามแนวสมดุภาษา เปิดโอกาสให้เด็กได้ถ่ายทอดความคิดโดยการพูดแสดงความคิดเห็น จากการสนทนาเนื้อหาในคำคล้องจอง เด็กได้เรียนรู้ภาษาพูดและภาษาเขียนจากการลงมือทดลองดู ในการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัวและประสบการณ์การอ่านและเขียน สอดคล้องกับคำกล่าวของ บุซบง ตันติวงศ์ (2536) ที่ว่าเด็กจะไม่พยายามอ่านและเขียนด้วยการสะกดคำ แต่จะคิดหาคำที่สื่อความหมายได้เหมาะสมที่สุดในสถานการณ์นั้น ดังนั้นการสอนอ่านเขียนสำหรับเด็กปฐมวัยจึงไม่ควรแยกจากการสอนวิชาอื่นๆ และไม่ควรแยกการอ่านการเขียนออกเป็นทักษะเดียว หลายทักษะแต่ควรให้เด็กได้สำรวจสิ่งต่างๆ รอบตัว และใช้การอ่านการเขียนเพื่อศึกษาสิ่งที่เด็กสำรวจ ซึ่งอาร์ลี สันหนวี (2550) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการอ่านและการเขียนตามแนวสมดุภาษา สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นการนำภาษาไทยเข้าไปใช้ในการจัดกิจกรรม จะเป็นการเตรียมความพร้อมในการอ่าน สร้างนิสัยรักการอ่าน รู้จักหนังสือ พูดสื่อสารเรื่องราวความรู้สึก ชอบขีดเขียนเพื่อสื่อสารการสอนภาษาในชั้นปฐมวัย

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การจัดประสบการณ์การตามแนวสมดุภาษา สามารถส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยได้ ดังนั้น ครูและผู้เกี่ยวข้องที่สนใจศึกษาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย สามารถศึกษาการจัดประสบการณ์การตามแนวสมดุภาษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัย

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การศึกษาลงมือการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษา ที่ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย ควรสร้างความคุ้นเคยกับเด็กก่อนการจัดกิจกรรม เพราะถ้าเด็กมีความไว้วางใจในตัวครู และกล้าแสดงออก กล้าลงมือทำกิจกรรม ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดกิจกรรม ครูผู้สอนต้องศึกษาวิธีจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เข้าใจ มีความแม่นยำในขั้นตอนการจัดกิจกรรม และควรยืดหยุ่นเวลาตามความเหมาะสม ควรอ่านออกเสียงชัดเจน ถูกต้อง และเขียนให้เด็กเห็นลีลามือที่ถูกต้อง เขียนหนังสือตัวโตเด็กจะเห็นทิศทางการเขียนที่

ถูกต้อง ขณะที่ครูเขียนตามคำบอกของเด็ก ครูควรอ่านพยัญชนะ และสระที่เขียนด้วย เพื่อให้เด็กสามารถจำพยัญชนะและสระได้ ควรปลูกฝังให้เด็กมีนิสัยที่ดีในการอ่านและการเขียน สอนให้เด็กรักการเขียนสนุกกับการเขียน การจัดกิจกรรมด้วยหนังสือคำคล้องจองเล่มใหญ่ ที่สนใจและช่วยสร้างความสนใจให้แก่เด็กในการอ่านเป็นอย่างมาก ครูอาจชักชวนให้เด็กช่วยกัน ทำหนังสือคำคล้องจองเล่มใหญ่ขึ้นเอง อาจช่วยให้เด็กมีความคุ้นเคยกับภาพและถ้อยคำในคำคล้องจอง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2560).*หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*.สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- นาถศศิ สงค์อินทร์.(2560).*การพัฒนาหนังสือภาพประกอบคำคล้องจอง Big & Small Book เพื่อส่งเสริม ความสามารถด้านการอ่านของเด็กปฐมวัยตามแนวทาง Brain -based learning*.สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน.มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- นิตยา ประพตติกิจ.(2536). *การพัฒนาเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- บุษบง ต้นติวงศ์.(2536).*นวัตกรรมการสอนภาษากับธรรมชาติในการอ่านเขียนของเด็ก ปฐมวัย*.กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราศรี ทองสวัสดิ์และคณะ.(2529). *คู่มือการนิเทศการศึกษาระดับก่อนปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- วรนาท รักสกุลไทยและนฤมล เนียมหอม.(2551).*การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านภาษา ในประมวลสาระชุดวิชา การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย*. พิมพ์ ครั้งที่ 2 หน้าที่ 10. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรวาท ทองบุ.(2555). *การวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- อารี สันถนวิ.(2550). *สอนภาษาไทยแนวสมดุภาษา*. กรุงเทพฯ: สมาคมเพื่อการศึกษาเด็ก.
- Holdaway, D.(1979).*The Foundations of Literacy*. New Hampshire: Heineman.

